

RP 165/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om djurvälstånd och 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om djurvälstånd och lagen om utövning av veterinäryrket ändras.

Det föreslås att det till lagen om djurvälstånd fogas en bestämmelse om statens skadeståndsansvar samt en bestämmelse enligt vilken kommunen ska bestämma avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och lagen om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen och för tjänsteinnehavarens övriga prestationer och ta ut avgifterna. Dessutom ska bemyndigandet att utfärda förordning om avgifterna för kommunalveterinärens prestationer preciseras. I lagen föreslås också preciseringar av teknisk natur.

I propositionen föreslås det också att lagen om utövning av veterinäryrket ändras så att i lagen beaktas tidsfristerna för de ändringar som föreslagits i Europeiska unionens lagstiftning efter det att lagen om djurvälstånd antogs.

De föreslagna ändringarna behövs för att säkerställa en korrekt tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning. Syftet med propositionen är att klargöra rättsläget i fråga om avgifter och skadeståndsansvar.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Lagen om djurvälstånd	4
2.2 Lagen om utövning av veterinäryrket.....	5
3 Målsättningar	6
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
4.1 De viktigaste förslagen	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	7
4.2.1 Konsekvenser för statsfinanserna	7
4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	8
5 Alternativa handlingsvägar.....	8
6 Remissvar	8
7 Specialmotivering.....	10
7.1 Lagen om djurvälstånd	10
7.2 Lagen om utövning av veterinäryrket.....	13
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	13
9 Ikraftträdande	14
10 Förhållande till andra propositioner	14
10.1 Förhållande till budgetpropositionen.....	14
11 Verkställighet och uppföljning.....	14
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	14
12.1 Kommunernas självstyrelse	14
12.2 Bestämmelser om tidpunkten för ikraftträdandet	15
12.3 Bemyndiganden att utfärda förordning samt delegering av lagstiftningsbehörighet.....	15
LAGFÖRSLAG.....	17
Lag om ändring av lagen om djurvälstånd	17
Lag om ändring av 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket.....	20
BILAGA.....	22
PARALLELLTEXT	22
Lag om ändring av lagen om djurvälstånd	22
Lag om ändring av 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket.....	26

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Lagen om djurvälstånd (693/2023) trädde i kraft den 1 januari 2024. Genom lagen om djurvälstånd upphävdes djurskyddslagen och reviderades bestämmelserna om djurvälstånd så att de motsvarar det moderna samhällets uppfattningar om djurens ställning och behovet av djurskydd. Samtidigt preciserades lagen och man skapade en reglering på lagnivå som till sin struktur och språkdräkt motsvarar de nuvarande kraven. Djurens välbefinnande förbättrades genom nya bestämmelser. Dessutom effektiviserades tillsynen över djurvälstånden och myndigheternas möjligheter att ingripa i missförhållanden.

Sedan lagen om djurvälstånd trädde i kraft har det visat sig att ordalydelsen för det bemyndigande som ingår i lagen behöver förtydligas och att lagen behöver kompletteras med en bestämmelse om statens skadeståndsansvar. Dessutom har det visat sig vara nödvändigt att göra tekniska preciseringar i lagen.

Efter det att riksdagen hade godkänt lagen om djurvälstånd offentliggjorde kommissionen den 7 december 2023 sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om välbefinnande hos hundar och katter och deras spårbarhet (COM(2023) 769 final, nedan *förordningen om hundars och katters välfärd*), som är en del av ett mer omfattande projekt för översyn av djurskyddslagstiftningen. Syftet med förordningen är att utarbeta enhetliga minimibestämmelser om avel, hållande och utsläppande på marknaden av hundar och katter som hålls hos uppfödare, i djuraffärer och på djurhem. Genom förordningen vill man också förbättra spårbarheten för hundar och katter som tillhandahålls på unionsmarknaden och komplettera bestämmelserna om import av hundar och katter. Bakom förslaget till förordning ligger framför allt en oro över valpfabriker och olaglig import av hundar och katter till EU. Förslaget till förordning innehåller också bestämmelser om identifiering och registrering av alla hundar och katter som släpps ut på marknaden i syfte att förbättra spårbarheten för djuren. Avsikten är att enskilda djurs ursprung och samtliga ägarbyten ska kunna spåras utifrån medlemsstaternas hund- och kattregister. Kommissionen har för avsikt att genom en genomförandeakt föreskriva om vad registren åtminstone ska innehålla. Medlemsstaterna bör ha tagit sina register över hundar och katter i drift inom fyra år från ikraftträdandet av förslaget till förordning. Den tekniska behandlingen av förslaget till förordning i rådets arbetsgrupp avslutades i maj 2024, och förslaget väntas gå vidare till trepartsförhandlingar hösten 2024 eller våren 2025. Förordningen kan träda i kraft tidigast 2025, eftersom de nationella hund- och kattregister som ska införas enligt förordningen ska vara i drift 2029. Hur förslaget till förordning framskrider påverkas i hög grad av arbetsprogrammet för det nya Europaparlamentet som valdes i juni 2024 och den nya kommission som väljs därefter samt av tidsplanen för programmet.

Tillämpningen av 12 § 3 mom. i lagen om utövning av veterinäryrket är delvis bunden till den ovan beskrivna beredningen av förordningen om hundars och katters välfärd. Därför föreslås det i propositionen att också 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket ändras.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtande om propositionen har begärts av följande instanser: justitieministeriet, finansministeriet, regionförvaltningsverken, Naturresursinstitutet, Livsmedelsverket, Statskontoret,

Kommunförbundet, Eläinlääkärihygienikkojen yhdistys ry, Veterinärhygienikernas förening rf, Animalia ry, Eläinten terveys ETT ry / Djurens hälsa ETT rf, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, SEY Suomen eläinsuojelu ry, Djurskyddet Finland rf, Finlands veterinärförbund rf, Suomen eläinlääkäripraktikot - Finnish Association of Veterinary Practitioners - Finlands veterinärpraktiker ry, Suomen Kennelliitto- Finska Kennelklubben ry, Suomen Kissaliitto ry, Suomen Koirankasvattajat SuKoKa ry och Suomen valvontaeläinlääkäriliitto ry - Finlands tillsynsveterinärförbund rf. Förslaget till regeringsproposition har dessutom varit framlagt på jord- och skogsbruksministeriets webbplats 15.8–11.9.2024.

Beredningsunderlaget till regeringens proposition finns i den offentliga tjänsten på adressen: <https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM041:00/2024>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagen om djurvälstånd

Sedan lagen om djurvälstånd trädde i kraft har vissa bestämmelser i lagen visat sig vara svårtolkade med hänsyn till tillsynen, och dessa behöver förtydligas. Det behöver också göras tekniska uppdateringar av lagen. Dessutom är rättsläget i fråga om skadeståndsansvaret mellan kommunerna och staten oklart i situationer där kommunalveterinären eller en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen utövar tillsyn över djurvälståndet.

Bestämmelser om tillsyn över djurvälståndet finns i lagen om djurvälstånd. Bestämmelser om tillsyn finns också i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), nedan *kontrollförordningen*.

Kontrollförordningen trädde i kraft den 27 april 2017. Förordningen gäller säkerställande av tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel. I förordningen fastställs harmoniserade EU-regler genom vilka man vill skapa en heltäckande och enhetlig praxis för den offentliga kontrollen. Enligt artikel 1.2 f i kontrollförordningen ska förordningen tillämpas på offentlig kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av djurskyddskrav, oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpningen av unionslagstiftningen. Med offentlig kontroll avses verksamhet som utförs av de behöriga myndigheterna eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats i enlighet med kontrollförordningen för att verifiera att aktörerna efterlever förordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen och att djur eller varor uppfyller kraven enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen, inbegripet för utfärdandet av officiella intyg eller officiella attesteringar.

Sedan lagen om djurvälstånd trädde i kraft har det visat sig finnas ett behov av att förtydliga det inbördes förhållandet mellan kontrollförordningen och lagen. Behovet av ett tydligare samband

aktualiserades i samband med kommissionens besök i Finland den 13–17 maj 2024 i syfte att inhämta information om fiskars välbefinnande. Artikel 9 i kontrollförordningen förutsätter kontroll som sker regelbundet, riskbaserat och med lämplig frekvens. Sådan övervakning har i Finland i huvudsak genomförts genom stickprovskontroller på enskilda djurarter. Eftersom anläggningar för fiskodling inte omfattas av stickprovskontroll aktualiserades behovet av att förtydliga det inbördes förhållandet mellan kontrollförordningen och lagen om djurvälstånd uttryckligen vid det besök för inhämtande av information som gällde fiskodlingar. Den offentliga kontroll som avses i kontrollförordningen förutsätter enligt den gällande lagen om djurvälstånd inte någon misstanke om brott mot bestämmelserna om djurvälstånd. För att klargöra rättsläget och säkerställa en enhetlig tolkning behöver hänvisningen till kontrollförordningen i 78 § 1 mom. i lagen om djurvälstånd tas ut i ett separat moment, för att det ska vara tydligt att det för inspektioner som hör till tillämpningsområdet för kontrollförordningen inte ska förutsättas någon föregående misstanke.

Bemyndigandet i lagens 114 § 2 mom. behöver preciseras. Med stöd av momentet ska bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid faktureringen av prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. I bemyndigandet nämns det dock inte att det ska eller kan föreskrivas om avgifternas storlek. För att bemyndigandet att utfärda förordning ska överensstämma med andra motsvarande författningar behöver bemyndigandet preciseras så att det utöver förfarandet vid faktureringen också omfattar avgifternas storlek.

Enligt 23 § i veterinärvårdslagen (765/2009) betalar staten ersättning till kommunerna för den tillsyn över djurvälstånden som kommunalveterinärerna utövar. I samband med beredningen av propositionen har det på kommunernas initiativ även utretts om staten kunde ersätta kommunerna även för den tillsyn över djurvälstånden som utövas av de tjänsteinnehavare som övervakar hälsoskyddet i kommunen. Eftersom kostnaderna bedöms stiga föreslås i propositionen inte några bestämmelser om ersättning för hälsoinspektörernas arbete.

I propositionen föreslås det emellertid att till 114 § i lagen om djurvälstånd fogas en bestämmelse om att kommunen ska bestämma och ta ut avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och lagen om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen och för tjänsteinnehavarnas övriga prestationer. Storleken på de avgifter som ska tas ut för prestationer av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet ska enligt förslaget högst motsvara kostnaderna för åtgärden.

2.2 Lagen om utövning av veterinäryrket

Ett centralt mål med reformen av lagen om djurvälstånd var att förtydliga och precisera bestämmelsen om djuravel så att det i avelsverksamheten i allt större utsträckning ska tas hänsyn till djurens välbefinnande. Enligt 25 § i lagen om djurvälstånd får ett djur inte användas för avel, om den avelskombination som används sannolikt orsakar sådana sjukdomar eller andra egenskaper hos avkomman som medför betydande men för avkommans välfärd. Ett djur får inte heller användas för avel om djuret på grund av en ärftlig egenskap eller en sjukdom inte kan föröka sig på naturligt sätt. För att effektivisera tillsynen över bestämmelserna om avel fogades till 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket ett nytt 3 mom., enligt vilket en utövare av veterinäryrket trots sekretessbestämmelserna är skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla sådana men och sjukdomar som utövaren diagnostiserat hos hundar och katter och som begränsar djurets användning för avel samt på begäran av myndigheten lämna nödvändiga ytterligare uppgifter om saken. Anmälan ska göras genom att använda informationssystemet för djurregistret enligt lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021). Avsikten är att närmare bestämmelser om de men, dvs.

defekter, och sjukdomar beträffande vilka en anmälan ska göras ska utfärdas genom en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av lagen om djurvälstånd. Nedan används för denna kommande förordning benämningen *avelsförordningen*.

Den anmälningsskyldighet som fogades till lagen om utövning av veterinäryrket trädde i kraft den 1 januari 2024 till den del som gäller hundar. I fråga om katter träder skyldigheten i kraft den 1 januari 2027. I praktiken kan anmälningsskyldigheten dock fullgöras först när det genom avelsförordningen har föreskrivits om de defekter och sjukdomar som anmälningsskyldigheten gäller. Beredningen av avelsförordningen har fördröjts, och enligt nuvarande bedömning kan förordningen träda i kraft tidigast 2025. Dessutom måste det djurregister till vilket anmälningarna ska göras vara i drift, och i registret måste det finnas teknisk beredskap för registrering av anmälningarna. För hundars del har Livsmedelsverket drivit ett register (hundregistret) sedan våren 2023. Eftersom avelsförordningen ännu inte har utfärdats har man inte i registret kunna införa en teknisk infrastruktur för registrering av anmälningar om anmälningsskyldiga defekter och sjukdomar. För att anmälningar ska kunna registreras i hundregistret behöver dessutom registret uppdateras. Uppdateringen av hundregistret medför också betydande kostnader som inte kan täckas med Livsmedelsverkets nuvarande omkostnadsmedel.

När det gäller katter är tidpunkten för införandet av ett kattregister ännu oklar. Tidsplanen påverkas bland annat av de krav på registrens innehåll och funktioner som anges i den förordning om hundars och katters välfärd som är under beredning samt av övergångsperioden för införandet av de nationella registren. Jord- och skogsbruksutskottet har också fäst vikt vid att det innan det kattregister som krävs enligt förordningen om hundars och katters välfärd införs bör reserveras tillräckligt med tid för att utreda och förebygga eventuella praktiska problem i anknytning till införandet. Dessutom har utskottet ansett det vara viktigt att man vid genomförandet av de ändringar i de nationella registren som förordningen föranleder beaktar möjligheten att samtidigt förbättra de nationella registrens allmänna funktion. (JsUU 1/2024 rd, på finska)

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att klargöra det rådande rättsläget. Ett ytterligare syfte är att förtydliga ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna vid utkrävande av skadestånd. Propositionen syftar vidare till att beakta de utvecklingsbehov som uppkommer genom de ändringar som föreslagits i Europeiska unionens lagstiftning efter det att lagen om djurvälstånd antogs.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att lagen om djurvälstånd och 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket ändras.

Lagen om djurvälstånd föreslås bli kompletterad med en ny 118 a § som gäller statens skadeståndsansvar. Paragrafen behövs för att förtydliga kommunens respektive statens skadeståndsansvar i en situation där en kommunalveterinär som är anställd hos kommunen eller en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen orsakar skada när han eller hon utför djurskydds kontroll. I sådana situationer ska staten alltid ha skadeståndsansvar.

Det föreslås vidare att definitionen av en permanent djurutställning i 5 § i lagen om djurvälstånd preciseras i fråga om å ena sidan vilt djur, å andra sidan djur som tillhör vilda djurarter. Ändringen behövs för att förtydliga lagen.

Det föreslås att hänvisningen i lagen om djurvälstånd till kontrollförordningen flyttas till ett nytt 78 § 3 mom. Den offentliga kontroll som avses i kontrollförordningen förutsätter inte enligt den gällande lagen någon misstanke om brott mot bestämmelserna om djurvälstånd. Genom det nya 3 mom. i 78 § klargörs rättsläget.

Det föreslås att 114 § i lagen om djurvälstånd ändras. Bemyndigandet i 2 mom. föreslås bli preciserat så att det inkluderar storleken på avgifterna och motsvarar det som annars föreskrivs om kommunalveterinärens prestationer. Att bemyndigandet preciseras och förenhetligas med andra motsvarande författningar behövs för att göra lagen tydligare. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. som gör det möjligt för kommunen att bestämma avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och lagen om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen och för tjänsteinnehavarens övriga prestationer samt att ta ut avgifterna. Avsikten är att storleken på avgifterna högst ska motsvara kostnaderna för åtgärden.

Tillämpningen av 12 § 3 mom. i lagen om utövning av veterinäryrket an knyter delvis till beredningen av förordningen om hundars och katters välfärd, som är en del av ett mer omfattande projekt för översyn av EU:s djurskyddslagstiftning.

Tillämpningen av 12 § 3 mom. i lagen om utövning av veterinäryrket i momentets nuvarande utformning skulle dessutom kräva att avelsförordningen har utfärdats och att det har införts ett djurregister med teknisk beredskap för registrering av anmälningar. Eftersom båda tillämpningsvillkoren saknas föreslås det i propositionen att 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket ändras. I fråga om 12 § 3 och 4 mom. föreslås dessutom en separat övergångsbestämmelse. Enligt övergångsbestämmelsen ska 12 § 3 mom. tillämpas från och med den 1 januari 2028, medan 4 mom. föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. En övergångsbestämmelse behövs eftersom det är mycket svårt att bedöma hur förordningen om hundars och katters välfärd framskrider och bedöma tidsplanen för förordningen. Hur förslaget till förordning framskrider påverkas i hög grad av arbetsprogrammet för det nya Europaparlamentet som valdes i juni 2024 och den nya kommission som väljs därefter, samt av tidsplanen för programmet.

Genom övergångsbestämmelsen säkerställs det att man vid införandet av det kattregister som krävs enligt förordningen om hundars och katters välfärd reserverar tillräckligt med tid för att utreda och förebygga eventuella praktiska problem i anknytning till införandet.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för statsfinanserna

Propositionen bedöms inte ha några nämnvärda konsekvenser för statsfinanserna. Propositionen påverkar inte de statsandelar som betalas till kommunerna för organiseringen av veterinärtjänster eller av andra uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet. Bestämmelsen om statens skadeståndsskyldighet bedöms inte medföra några betydande merkostnader.

Uppskattningen baserar sig på att staten fram till 2023 med stöd av 61 § i den upphävda djurskyddslagen har ersatt skador som kommunalveterinären vållat vid utövandet av sin tillsynsuppgift. I fråga om skadeståndsyorkanden som baserar sig på den upphävda

djurskyddslagen och där den huvudsakliga skadestandsgrunden har varit åtgärder som den kommunala tillsynsveterinären vidtagit vid tillsynen över djurvälståndet finns det ingen officiell statistik, eftersom kommunalveterinärerna i Statskontorets ersättningssystem faller under kategorin ”övriga myndigheter”. Enligt Statskontorets bedömning inleddes det under den tid som den upphävda djurskyddslagen var i kraft varje år 0–3 skadestandsärenden på grund av kommunalveterinärens verksamhet. Endast små belopp har betalats ut i skadestånd. Eventuella skadestånd har betalats med medel under moment 28.50.50 (Skadestånd) i statsbudgeten. Enligt förslaget ska också framöver eventuella skadestånd betalas med medel under momentet i fråga. Under momentet har det beviljats 39 590 000 euro i förslagsanslag för 2024. Den föreslagna ändringen kommer i tillämpliga delar att motsvara läget enligt den upphävda djurskyddslagen.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Propositionen bedöms ha en klargörande effekt i fråga om rättsläget. Att kontrollförordningen uttryckligen nämns i 78 § 3 mom. i lagen om djurvälstånd kommer att klargöra rättsläget. De ändringar som föreslås i propositionen kommer att förbättra verksamhetsförutsättningarna för de myndigheter som utövar tillsyn enligt lagen om djurvälstånd.

5 Alternativa handlingsvägar

Vid sidan av det alternativ som föreslås i propositionen, nämligen att kommunerna ska ta ut en avgift enligt en av kommunen godkänd taxa för den tillsyn över djurvälståndet som utövas av de tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet, kan granskas ett alternativ enligt vilket staten ersätter den tillsyn över djurvälståndet som utövas av de tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet, på samma sätt som staten ersätter den tillsyn som kommunalveterinären utför med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen. I samband med beredningen av propositionen har detta alternativ utretts på initiativ från kommunerna.

Utredningen genomfördes genom en Webropol-enkät som sändes den 2 februari 2024 till kommunernas samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet. Av svaren framgår det att 56 procent av samarbetsområdena skulle anlita de tjänsteinnehavare som sköter tillsynen över hälsoskyddet för tillsynen över djurvälståndet, om staten ersatte kostnaderna. Detta skulle föranleda staten årliga kostnader på uppskattningsvis 240 000 euro. Eftersom kostnaderna bedöms stiga stannade man för att inte i propositionen ta in några bestämmelser om ersättning för det arbete som de tjänsteinnehavare som sköter tillsynen över hälsoskyddet utför.

En annan möjlighet vore att bevara lagen om djurvälstånd och lagen om utövning av veterinäryrket i deras nuvarande form. Att lagarna bevaras i sin nuvarande form skulle dock inte främja propositionens syften. Propositionen behövs för att klargöra det rådande rättsläget och ta hänsyn till de utvecklingsbehov som följer av de ändringar som föreslagits i Europeiska unionens lagstiftning efter det att lagen om djurvälstånd antogs.

6 Remissvar

Propositionen var på remiss 15.8–12.9.2024. Det kom in sammanlagt 12 utlåtanden om utkastet. Yttranden lämnades av finansministeriet, justitieministeriet, Livsmedelsverket, regionförvaltningsverken, Maa-ja metsätäloustuottajain keskusliitto MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Kommunförbundet, SEY Suomen eläinsuojelu ry, Djurskyddet Finland rf, Animalia ry, Suomen valvontaeläinlääkäriliitto ry - Finlands tillsynsveterinärförbund rf, Finlands veterinärförbund rf och Suomen Koirankasvattajat SuKoKa ry. Dessutom meddelade Naturresursinstitutet att det inte har något att yttra i ärendet.

I flera utlåtanden noterades det att motiveringen till propositionen behöver preciseras. Preciseringar önskades i synnerhet i motiveringarna till 78, 114 och 118 a § i lagen om djurvälstånd. Utifrån remissvaren har motiveringen till dessa paragrafer gjorts mer utförlig och paragrafernas innehåll har preciserats. Till propositionen har dessutom utifrån justitieministeriets utlåtande fogats ett avsnitt om alternativa handlingsvägar.

Livsmedelsverket framförde i sitt utlåtande den uppfattningen att man genom propositionen står i avsikt att ändra den grundprincip som länge har gällt i Finland enligt vilken endast en misstanke om brott mot djurskyddsbestämmelserna ger tillsynsmyndigheten rätt att utföra inspektioner för att kontrollera att djuren mår bra och utreda djurskyddsförhållandena. Enligt Livsmedelsverket bereder man sig nu på att ändra denna sedan länge etablerade grundprincip så att den ska överensstämma med EU:s gällande kontrollförfordning. Livsmedelsverket uppmärksammade också att tillägget har motiverats mycket knapphändigt i propositionen. Livsmedelsverket anger dock i sitt utlåtande att verket är medvetet om att kontrollförfordningen är direkt tillämplig rätt. Kontrollförfordningen ger inte medlemsstaterna skönsmässig rätt att utfärda striktare bestämmelser om förutsättningarna för inspektion.

Utifrån remissvaren har till motiveringen till 78 § fogats en redogörelse för tillämpningsområdet för kontrollförfordningen. Hänvisningen till kontrollförfordningen har dessutom med stöd av justitieministeriets utlåtande placerats i ett nytt 3 mom. Genom att hänvisningen placeras i ett eget moment avskiljs den tydligare från 78 § 1 mom., där det föreskrivs att tillsynsmyndigheten har rätt att utföra inspektion, om det finns anledning att misstänka att ett djur hålls eller behandlas i strid med bestämmelserna om djurvälstånd.

Livsmedelsverkets förslag om att helt och hållet slopa huvudregeln i 78 § 1 mom. och ge tillsynsmyndigheten obegränsad rätt att utföra inspektioner utan föregående misstanke har noterats. Det förslaget främjas dock inte i denna proposition, eftersom förslaget skulle innebära en ändring jämfört med nuläget och kräva en ny remissbehandling.

Ordalydelsen för 114 § 3 mom. har ändrats utifrån remissvaren. I paragrafen används nu begreppet ”av kommunen godkänd taxa”. Dessutom har motiveringen till paragrafen utökats. Finlands tillsynsveterinärförbund framförde i sitt utlåtande att förbundets uppfattning är att det i första hand bör vara tjänstemän och tjänsteinnehavare med veterinärkompetens som ansvarar för tillsynen över djurvälstånden. I utlåtandet uttryckte man en oro för att reformen av uttaget av kostnaderna kommer att innebära att andra än veterinärer i allt större utsträckning kommer att övervaka djurskyddet.

I flera utlåtanden lyftes det fram att förslaget sannolikt kommer att medföra att olika stora taxor tillämpas vid inspektioner som utförs av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Det kan finnas betydande skillnaderna mellan kommunerna i fråga om taxornas storlek och hur de bestäms. I regionförvaltningsverkens utlåtande noterades man också att gemensamma besök av en kommunalveterinär eller tillsynsveterinär och en hälsoinspektör kommer att innebära två separata fakturor.

Utifrån remissvaren har ordalydelsen för 118 a § preciserats. Motiveringen till paragrafen har dessutom utökats.

I fråga om 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket konstaterade SEY Djurskyddet i Finland och Animalia att man för hålla fast vid den ursprungliga tidsplanen för ikraftträdandet av anmälningsskyldigheten. Utlåtandena har beaktats, och motiveringen till 12 § har kompletterats utifrån remissvaren. Eftersom tillämpningen av 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket har

samband med den förordning om hundars och katters välfärd som är under beredning gjordes dock inga ändringar i det förslag till paragraf som var på remiss.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om djurvälfärd

5 §. Definitioner. Det föreslås att 5 § 1 mom. 16 punkten förtydligas. I den gällande lagen definieras begreppet permanent djurutställning, med vilket avses en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak andra djur än sådana som tillhör vilda djurarter hålls för att förevisas för allmänheten och där det förevisade antalet vilda djur eller djurarter är litet och djuren inte tillhör djurarter som är särskilt viktiga med avseende på naturskyddsvärdet. Den första delen av definitionen motsvarar definitionen av en permanent djurutställning i 20 § 1 mom. i den upphävda djurskyddslagen (247/1996).

I 5 § 1 mom. 7 punkten i lagen om djurvälfärd ingick som ny definition en definition av vilt djur (pl. vilda djur). Enligt definitionen avses med vilt djur ett i naturen levande djur som tillhör en vild djurart. Således är det ändamålsenligt att i definitionen av permanent djurutställning i 1 mom. 16 punkten använda termen ”djur som tillhör en vild djurart” i stället för termen ”vilda djur”, eftersom de djur som hålls i en djurutställning inte lever i naturen. Genom ändringen förtydligas definitionerna av permanent djurutställning och vilt djur så att de är enhetliga.

78 §. Inspektion och provtagning. I 1 mom. finns en hänvisning till artiklarna 9–15 i kontrollförordningen. Enligt artikel 9 i kontrollförordningen ska de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Eftersom kontrollförordningen inte innehåller något nationellt handlingsutrymme och är direkt tillämplig rätt krävs det för offentlig kontroll enligt kontrollförordningen i nuläget ingen misstanke om brott mot bestämmelserna om djurvälfärd. Hänvisningen till kontrollförordningen har dock ansetts vara svårtolkad vid utövandet av tillsynen.

Hänvisningen i 1 mom. till kontrollförordningen föreslås bli flyttad till ett nytt 3 mom. i syfte att klargöra rättsläget. Enligt artikel 1.2 f i kontrollförordningen ska förordningen tillämpas på offentlig kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av djurskyddskrav, oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpningen av unionslagstiftningen. Med offentlig kontroll avses verksamhet som utförs av de behöriga myndigheterna eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats i enlighet med kontrollförordningen för att verifiera att aktörerna efterlever förordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen och att djur eller varor uppfyller kraven enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen, inbegripet för utfärdandet av officiella intyg eller officiella attesteringar.

Bakgrunden till att det till paragrafen har fogats ett uttryckligt omnämnande av kontrollförordningen är det behov av att klargöra rättsläget som framkommit efter ikraftträdandet av lagen om djurvälfärd. Den riskbaserade kontroll som avses i artikel 9 i kontrollförordningen har i Finland av hävd skötts genom stickprovskontroller, där det inte har förutsatts någon misstanke om brott mot bestämmelserna. Behovet av precisering gäller alltså i synnerhet sådana djurarter i fråga om vilka stickprovskontroller inte utförs. Bland annat odlade fiskar, kalkoner samt kaniner i uppfödning omfattas för närvarande inte av stickprovskontroll. Eftersom kontrollförordningen inte innehåller några bestämmelser om nationellt handlingsutrymme kommer det uttryckliga omnämnandet av kontrollförordningen i det nya 3 mom. att klargöra läget till den del som gäller tillsynen.

I paragrafens 2 mom. föreslås inga ändringar. Paragrafens tidigare 3–5 mom. blir 4–6 mom. Innehållet i det tidigare 3 mom. förblir oförändrat. Ordalydelsen för de tidigare 4–5 mom. har preciserats.

114 §. Avgifter som ska tas ut. Paragrafens 1 mom. innehåller i fråga om de avgifter som tas ut för statliga myndigheters prestationer en hänvisning till kontrollförordningen och till lagen om grunderna för avgifter till staten.

Enligt paragrafens 2 mom. bestämmer regionförvaltningsverket avgifterna för kommunalveterinärens avgiftsbelagda prestationer och tar ut avgifterna till staten. Med avgiftsbelagda prestationer avses kundavgifter som tas ut direkt till staten. I paragrafen finns en hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten, där det föreskrivs om allmänna principer och andra grunder för statliga myndigheters avgiftsbelagda prestationer och avgifternas storlek. Momentet innehåller också ett bemyndigande med stöd av vilket bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid faktureringen av prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Enligt veterinärvårdslagen ska kommunen se till att det finns förutsättningar för skötseln av de uppgifter som kommunalveterinären har med stöd av lagen om djurvälstånd, lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021). Kommunen ska också se till att det finns kommunalveterinärstjänster för ovannämnda tjänsteuppdrag. Kommunen har rätt att få ersättning från staten för de faktiska kostnader som skötseln av uppgifterna har medfört för kommunen.

Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen täcker ersättningen från staten också sådana av kommunalveterinären utförda uppdrag som är avgiftsbelagda för aktören. Närmare bestämmelser om ersättningen och faktureringen av den finns i 3 § i statsrådets förordning om veterinärvård (1031/2009). Enligt den paragrafen grundar sig ersättningen dels på kostnaderna, dels på den tid som använts för tillsynsuppgiften, inklusive den tid som använts för resor. Till de faktiska kostnader som ersättningen grundar sig på räknas lönekostnaderna, inklusive lönebikostnaderna, för den arbetstid som använts för tillsynsuppgiften, de nödvändiga, faktiska resekostnader som tillsynsuppgiften medför, de ämnen, förnödenheter och varor som använts för tillsynsuppgiften, köp av nödvändiga tjänster i anslutning till tillsynsuppgiften och som andel av de sammanlagda kostnaderna fem procent av lönekostnadernas totala belopp.

Med hänsyn till det som nämns ovan är det logiskt att det tas ut kundavgifter till staten för kommunalveterinärens prestationer enligt de nämnda lagarna. En annan anledning till att det inte har ansetts möjligt att föreskriva att kommunen ska ta ut avgifterna är att tillsynen enligt lagen om djurvälstånd och de andra ovannämnda lagarna i enlighet med veterinärvårdslagen inte, till skillnad från tillsynen enligt livsmedelslagen, ankommer på kommunen eller ett kommunalt organ, exempelvis en nämnd.

I momentet anges inte i momentets nuvarande ordalydelse uttryckligen att det genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet skulle vara möjligt att utfärda bestämmelser om avgifternas storlek. I förslaget fogas till momentet ett omnämnande av att bestämmelser om storleken på avgifterna för kommunalveterinärens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om allmänna principer och andra grunder för statliga myndigheters avgiftsbelagda prestationer och avgifternas storlek. Förslaget motsvarar det som föreskrivs om kommunalveterinärens prestationer i 96 § i lagen om djursjukdomar och i 59 § i lagen om

animaliska biprodukter. I förslaget stryks omnämmandet i 2 mom. av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Bestämmelser om faktureringen av prestationer av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen ska i fortsättningen finnas i det nya 3 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen.

Enligt förslaget tar kommunen enligt taxa ut en avgift för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och lagen om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Storleken på avgifterna ska högst motsvara kostnaderna för åtgärden, om inte något annat följer av kontrollförordningen.

I artikel 82 i kontrollförordningen föreskrivs det om beräkning av avgifter. Artikeln gäller endast obligatoriska avgifter. Enligt artikel 80 i kontrollförordningen får medlemsstaterna ta ut även andra avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet än de avgifter eller pålagor som avses i artikel 79, om detta inte är förbjudet enligt den lagstiftning som är tillämplig på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Omnämmandet av att avgifternas storlek högst ska motsvara kostnaderna för åtgärden är motiverat för att de avgifter som tas ut för prestationer av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen till sina grunder ska motsvara de avgifter som tas ut för kommunalveterinärens prestationer. Storleken på de avgifter som tas ut för kommunalveterinärens prestationer bestäms förutom av kontrollförordningen också av lagen om grunderna för avgifter till staten. Således ska också de avgifter som tas ut för prestationer som utförs av en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen motsvara självkostnadspriset.

Det föreslås att nuvarande 3 mom. blir 4 mom. Momentets innehåll förblir oförändrat.

118 a §. *Skadestånd.* Det föreslås att till lagen fogas en ny paragraf om skadestånd. Den föreslagna ändringen förtydligar skadeståndsansvaret i situationer där en kommunal tjänsteinnehavare utövar tillsyn över djurvälståndet.

I fråga om skadeståndsansvaret vid skada som vållats vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd ska enligt förslaget bestämmelserna i skadeståndslagen iakttas. För skada som kommunalveterinären eller en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen har vållat vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd ska dock staten ansvara, inte kommunen. Vid tillsynen över djurvälståndet ska kommunalveterinären och den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen i skadeståndsrättsligt hänseende jämföras med statstjänstemän. Att skadeståndsansvaret överförs helt och hållet till staten är således motiverat också eftersom tillsynen över djurvälståndet inte hör till kommunens uppgifter.

I början av paragrafen föreslås en hänvisning till skadeståndslagen. Enligt paragrafen ska inte kommunen utan staten svara för skada som kommunalveterinären och den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen har vållat vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd. En definition av bestämmelserna om djurvälstånd finns i 5 § i lagen om djurvälstånd. Till den föreslagna paragrafen fogas ett omnämmande av att på staten ska tillämpas vad som i 3 kap. i skadeståndslagen föreskrivs om kommunens skadeståndsansvar vid skada som vållats av en kommunal tjänsteinnehavare och vad som i 4 kap. 3 § och 6 kap. 2 § i skadeståndslagen föreskrivs om den som är ansvarig enligt lagens 3 kap. Hänvisningarna till 4 och 6 kap. i skadeståndslagen gäller förhållandet mellan statliga och kommunala tjänsteinnehavare. I och med hänvisningen träder staten också i detta avseende i kommunens

ställe i de skadeståndssituationer som avses i de nämnda bestämmelserna. I paragrafen ska användas termen ”tjänsteinnehavare” i stället för termen ”tjänsteman” som används i skadeståndslagen, för att paragrafen ska överensstämma med de övriga paragraferna i lagen om djurvälstånd.

7.2 Lagen om utövning av veterinäryrket

12 §. Anmälningsskyldighet. Paragrafens 1 och 2 mom. förblir oförändrade. I 3 mom. finns bestämmelser om en skyldighet för en utövare av veterinäryrket att trots sekretessbestämmelserna till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla sådana men (defekter) och sjukdomar som utövaren diagnostiserat hos hundar och katter och som begränsar djurets användning för avel. En utövare av veterinäryrket ska dessutom på begäran av myndigheten trots sekretessbestämmelserna lämna nödvändiga ytterligare uppgifter om saken. Avsikten är att det genom en nationell avelsförordning ska utfärdas bestämmelser om de defekter och sjukdomar som ska omfattas av anmälningsskyldigheten.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att momentet delas in i två moment, av vilka det i det första ska föreskrivas om anmälningsförfarandet i fråga om hundar. I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. enligt vilket det som föreskrivs i 3 mom. också ska gälla defekter och sjukdomar som begränsar användningen av katter för avel. Att det nuvarande 3 mom. delas upp i två separata moment är nödvändigt för att förtydliga övergångsbestämmelsen. Genom uppdelningen av momentet i två kan det nya 3 mom. som gäller hundar träda i kraft den 1 januari 2025 och börja tillämpas den 1 januari 2028.

I fråga om det föreslagna nya 4 mom. som gäller defekter och sjukdomar som begränsar användningen av katter för avel är det motiverat att föreskriva om en separat ikraftträdandebestämmelse. Enligt den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen ska bestämmelser om ikraftträdandet av 4 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. För att tidpunkten för ikraftträdandet ska kunna bestämmas genom förordning av statsrådet krävs det enligt 79 § 3 mom. i grundlagen särskilda skäl. I grundlagsutskottets praxis har som ett särskilt skäl ansetts vara att det finns en koppling mellan lagstiftningen och gemenskapsrätten. Tillämpningen av det föreslagna 4 mom. anknyter till beredningen av förordningen om hundar och katters välfärd, som är en del av ett mer omfattande projekt för översyn av EU:s djurskyddslagstiftning. Avsikten är att det i förordningen om hundars och katters välfärd ska föreskrivas om en skyldighet för medlemsstaterna att inrätta både ett hundregister och ett kattregister. Bestämmelser om kraven på innehållet i registren ska enligt förslaget utfärdas genom en genomförandeakt. Registren ska ha tagits i drift inom fyra år från ikraftträdandet av förordningen. I Finland infördes ett hundregister våren 2023. Tidpunkten för införandet av ett kattregister är ännu oklar. Inrättandet av kattregistret påverkas bland annat av de krav på registrens innehåll och funktioner som ska införas med stöd av förordningen om hundars och katters välfärd samt av övergångsperioden för införandet av de nationella registren. Tillämpningen av den anmälningsskyldighet som avses i det föreslagna 4 mom. förutsätter utöver en nationell avelsförordning också att det har inrättats ett kattregister, eftersom anmälningarna ska göras till kattregistret. Då det är mycket svårt att i detta skede bedöma hur förordningen om hundars och katters välfärd framskrider och bedöma tidsplanen för förordningen är det motiverat att bestämmelser om ikraftträdandet av det föreslagna 4 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att 4 mom. blir 5 mom. Hänvisningen till 3 mom. i momentet ändras till en hänvisning till 3 och 4 mom. I övrigt ändras inte momentets innehåll.

Det föreslås att 5 mom. blir 6 mom. Hänvisningen till 3 mom. i momentet ändras till en hänvisning till 3 och 4 mom. I övrigt ändras inte momentets innehåll.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I förslaget preciseras jord- och skogsbruksministeriets bemyndigande att utfärda förordning genom att det till 114 § 2 mom. i lagen om djurvälstånd fogas ett omnämnande av storleken på de avgifter som tas ut vid faktureringen av kommunalveterinärens prestationer. Förslaget motsvarar det som föreskrivs om kommunalveterinärens prestationer i lagen om djursjukdomar och lagen om animaliska biprodukter. Preciseringsen avses förtydliga 114 § 2 mom. och förenhetliga praxis i fråga om de kundavgifter som tas ut för kommunalveterinärens prestationer.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2025. Bestämmelserna i 12 § 4 mom. i lagen om utövning av veterinäryrket träder i kraft vid en tidpunkt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 12 § 3 mom. tillämpas dock först från och med den 1 januari 2028.

10 Förhållande till andra propositioner

10.1 Förhållande till budgetpropositionen

De eventuella kostnader som propositionen medför tillgodoses med medel i statsbudgetarna och den godkända ramen för statsfinanserna. Propositionen förutsätter inga ytterligare årsverken eller andra tilläggsresurser, utan årsverken och resurser fördelas utifrån de befintliga resurserna.

11 Verkställighet och uppföljning

Avsikten är att den föreslagna regleringens ändamålsenlighet ska följas inom ramen för övervakningen av efterlevnaden av lagen om djurvälstånd. I regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering konstateras det särskilt att regeringen följer upp verkställigheten av lagen om djurvälstånd och dess konsekvenser för djurvälstånden.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

12.1 Kommunernas självstyrelse

Enligt 121 § i grundlagen ska kommunernas förvaltning grunda sig på självstyrelse för invånarna. Bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis innebär den kommunala självstyrelsen särskilt att kommuninvånarna har rätt till förvaltningsorgan som de själva har valt och att kommunen har rätt att själv fatta beslut om sin ekonomi (GrUU 14/1986 rd). Genom vanliga lagar får det inte göras sådana ingrepp i självstyrelsens mest centrala särdrag att självstyrelsen urholkas i sak (GrUU 31/1996 rd). Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis betonat att när kommunerna åläggs uppgifter ska det i enlighet med finansieringsprincipen också ses till att kommunerna har faktiska förutsättningar att klara av dem (se GrUU 16/2014 rd, s. 2/II och de utlåtanden som nämns där).

Den nu föreslagna ändringen ger kommunerna prövningsrätt i fråga om storleken på den taxa de tar ut för den tillsyn över djurvälstånden som utförs av den tjänsteinnehavare som utövar

tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Kommunernas prövningsrätt kommer dock att begränsas av de tvingande bestämmelserna i kontrollförordningen. Förslaget gör det också möjligt för kommunerna att ta ut kundavgifter, vilket de facto förbättrar kommunernas faktiska förutsättningar att själva besluta om sin ekonomi. Med beaktande av ovannämnda omständigheter anses propositionen inte vara problematisk i förhållande till 121 § i grundlagen.

12.2 Bestämmelser om tidpunkten för ikraftträdandet

Propositionen anknyter till 79 § 3 mom. i grundlagen, enligt vilket det av en lag ska framgå när den träder i kraft. Av särskilda skäl kan i en lag anges att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning. Ett sådant särskilt skäl som avses i 79 § 3 mom. i grundlagen har i grundlagsutskottets praxis ansetts vara bland annat att det finns en koppling mellan lagstiftningen och gemenskapsrätten (t.ex. GrUU 21/2007, s. 2/II, GrUU 46/2006 rd, s. 3/I, GrUU 41/2006 rd s. 4/I och GrUU 5/2009 rd, s. 3/II). Utskottet har dock betonat att även om lagstiftningen skulle ha en koppling till gemenskapsrätten uppfyller det inte kraven i 79 § 3 mom. i grundlagen att bestämmelsernas ikraftträdande på detta sätt direkt binds upp vid när bestämmelserna om en EU-förordning ska genomföras. Det ska framgå av Finlands författningssamling hur länge bestämmelserna i lagen gäller (t.ex. GrUU 24/2009 rd s. 2).

Enligt förslaget ska bestämmelserna i 12 § 4 mom. i lagen om utövning av veterinäryrket träda i kraft vid en tidpunkt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Tillämpningen av det föreslagna 4 mom. anknyter till beredningen av förordningen om hundar och katters välfärd, som är en del av ett mer omfattande projekt för översyn av EU:s djurskyddslagstiftning. Avsikten är att det i förordningen om hundars och katters välfärd ska föreskrivas om en skyldighet för medlemsstaterna att inrätta både ett hundregister och ett kattregister. Tillämpningen av den anmälningsskyldighet som avses i det föreslagna 4 mom. förutsätter utöver en nationell avelsförordning också att det har inrättats ett kattregister, eftersom anmälningarna ska göras till kattregistret. Då det är mycket svårt att i detta skede bedöma hur förordningen om hundars och katters välfärd framskrider och bedöma tidsplanen för förordningen är det motiverat att bestämmelser om ikraftträdandet av det föreslagna 4 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Ikraftträdandebestämmelsen i lagförslaget kan anses uppfylla kravet på ett särskilt skäl, eftersom lagstiftningen har en koppling till gemenskapsrätten.

12.3 Bemyndiganden att utfärda förordning samt delegering av lagstiftningsbehörighet

Propositionen har anknytning till grundlagens 80 §, som gäller utfärdande av förordningar och delegering av lagstiftningsbehörighet. I lagförslaget om djurvälfärd ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Med anledning av grundlagens 80 § har grundlagsutskottet i sin tolkningspraxis ställt krav på regleringens exakthet och noggranna avgränsning i bemyndiganden att utfärda förordning (t.ex. GrUU 38/2013 rd). Utskottet har understrukit att ett bemyndigande att utfärda förordning som tas in i lagen måste formuleras så att innehållet i bemyndigandet tydligt framgår av lagen och det avgränsas tillräckligt noggrant (t.ex. GrUU 26/2017 rd).

Lagen om djurvälfärd har stiftats med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 106/2022 rd), och jord- och skogsbruksutskottet har i sitt betänkande ansett att omfattande bemyndiganden att utfärda förordning i princip är motiverade och välkomna (JsUB 33/2022 rd, s. 9). Den ändring som nu föreslås endast preciserar det bemyndigande att utfärda förordning som redan funnits i

114 §. Med beaktande av det som anförs ovan anses propositionen inte vara problematisk i förhållande till 80 § i grundlagen, och det bemyndigande att utfärda förordning som ingår i lagförslaget kan anses uppfylla de krav som gäller delegering av lagstiftningsbehörigheten.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om djurvälstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djurvälstånd (693/2023) 5 § 1 mom. 16 punkten samt 78 och 114 § och
fogas till lagen en ny 118 a § som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

16) *permanent djurutställning* en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak andra djur än sådana som tillhör vilda djurarter hålls för att förevisas för allmänheten eller där det förevisade antalet vilda djurarter eller djur som tillhör vilda djurarter är litet och djuren inte tillhör djurarter som är särskilt viktiga med avseende på naturskyddsvärdet, dock inte en husdjursgård,

78 §

Inspektion och provtagning

Tillsynsmyndigheten har rätt att utföra inspektion, om det finns anledning att misstänka att ett djur hålls eller behandlas i strid med bestämmelserna om djurvälstånd.

Även utan misstanke har tillsynsmyndigheten rätt att utföra inspektion

- 1) vid djurparker,
- 2) vid permanenta djurutställningar och husdjursgårdar,
- 3) vid cirkusar,
- 4) vid ambulerande djurutställningar,
- 5) vid djurtävlingar,
- 6) vid djurutställningar och på platser där djur annars förevisas för publik eller används i föreställningar eller uppvisningar,
 - 7) på platser där vilda djurarter föds upp i hägn i viltvårds- eller produktionssyfte,
 - 8) på platser där sällskaps- och hobbydjur hålls yrkesmässigt eller annars storskaligt på det sätt som avses i 60 §,
 - 9) på platser där vilda djur vårdas på det sätt som avses i 61 §,
 - 10) på platser där i 67 § avsedd verksamhet som anknyter till avlivning av djur bedrivs,
 - 11) på gränsövergångsställen, gränskontrollstationer, utförelseställen och införelseställen,
 - 12) i utrymmen avsedda för djur i slakterier, inrättningar för vilthantering och anläggningar som finns i anslutning till slakterierna eller inrättningarna samt i renslakterier och anläggningar som finns i anslutning till dem,

- 13) på verksamhetsutövarens begäran,
14) för att övervaka att djurhållningsförbud som meddelats med stöd av 17 kap. 23 § i strafflagen (39/1889) iakttas.

Bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som gäller inspektioner och provtagning finns i artiklarna 9–15 i kontrollförordningen.

Livsmedelsverket får förordna att regionförvaltningsverket ska utföra en inspektion eller inspektioner för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd eller för fullgörande av skyldigheter enligt ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller då EU-lagstiftning förutsätter detta. Regionförvaltningsverket kan besluta om motsvarande inspektioner även i sin egen tillsyn eller förordna tjänsteveterinärer att utföra inspektioner.

Den som utför en inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen som utförandet av inspektionen förutsätter och att avgiftsfritt ta de prov som behövs för tillsynen samt spela in ljud och bild. Denne har rätt att inspektera djuren, djurhållningsplatsen och andra utrymmen i anslutning till djurhållningen, föda, dryck, utrustning och redskap för djuret samt information och handlingar som gäller djurhållningen liksom övriga omständigheter av betydelse för tillsynen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion och provtagning utföras endast om det är nödvändigt för utredande av de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att de bestämmelser om djurvälstånd som gäller behandling, skötsel eller djurhållningsplatser på ett väsentligt eller allvarligt sätt har överträtts eller överträds på ett sätt som är straffbart enligt lag. Inspektion får utföras endast av en myndighet.

15 kap.

Särskilda bestämmelser

114 §

Avgifter som ska tas ut

Avgifter för offentlig kontroll som statliga myndigheter utfört med stöd av denna lag tas ut i enlighet med de grunder som föreskrivs i kontrollförordningen och lagen om grunderna för avgifter till staten.

Regionförvaltningsverket bestämmer avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och denna lag som utövas av kommunalveterinären och för kommunalveterinärens övriga prestationer och tar ut avgifterna till staten. Bestämmelser om storleken på avgifterna för kommunalveterinärens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om allmänna principer och andra grunder för statliga myndigheters avgiftsbelagda prestationer och avgifternas storlek. Bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid faktureringen av kommunalveterinärens prestationer utfärdas också genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Avgifter för offentlig kontroll som den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen utfört med stöd av denna lag tas ut i enlighet med de grunder som föreskrivs i kontrollförordningen. Kommunen tar ut avgift enligt en av kommunen godkänd taxa för den tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Kommunen ska bestämma avgifterna så att deras storlek högst motsvarar kostnaderna för åtgärden, om inte något annat följer av kontrollförordningen.

Bestämmelser om myndighetens skyldighet att ta ut avgift för extra tillsynsåtgärder för bristande efterlevnad av bestämmelserna finns i artikel 79.2 c i kontrollförordningen.

Tillsynsmyndigheten tar också ut en avgift för tillsynsåtgärder som gäller brister eller missförhållanden som konstaterats i verksamhet som avses i 50, 57, 58, 60 och 61 § i denna lag samt en avgift för tillsynsåtgärder som gäller annan djurhållning, om det vid tillsynen över annan djurhållning konstateras att ett förläggande eller ett förbud inte har iakttagits.

118 a §

Skadestånd

Bestämmelser om skadeståndsansvaret vid skada som vållats vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd finns i skadeståndslagen. För skada som kommunalveterinären eller en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen har vållat vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd ansvarar dock staten i stället för kommunen. På staten tillämpas då vad som i 3 kap. i skadeståndslagen föreskrivs om kommunens skadeståndsansvar vid skada som vållats av en kommunal tjänsteinnehavare och vad som i 4 kap. 3 § och 6 kap. 2 § i den lagen föreskrivs om den ansvarige enligt 3 kap. i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) 12 §, sådan den lyder i lag 694/2023,
som följer:

12 §

Anmälnings- och upplysningsskyldighet

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att lämna sådana av Livsmedelsverket infordrade statistiska uppgifter om de sjukdomsfall han eller hon behandlat som föreskrivs i denna lag och som behövs för andra veterinärmedicinska myndighetsuppgifter samt lämna sådana av Livsmedelsverket eller regionförvaltningsverket infordrade utredningar och förklaringar som gäller sjukdomsfall eller annars har anknytning till utövningen av veterinäryrket och som är nödvändiga för ovannämnda myndighetsuppgifter. En legitimerad veterinär som utövar veterinäryrket är dessutom skyldig att underrätta Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket om sin boningsort och adress samt om förändringar i fråga om dem.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket utan dröjsmål anmäla sådana uppgifter som han eller hon fått i sin yrkesutövning vilka är nödvändiga för förhindrande av spridningen av i lagen om djursjukdomar (76/2021) avsedda förtecknade djursjukdomar, nya sjukdomar, andra djursjukdomar som ska bekämpas och djursjukdomar som ska övervakas samt att göra anmälan om djur som han eller hon i sin yrkesutövning upptäcker eller misstänker att ha förts in i Finland i strid med de införselkrav som gäller bekämpningen av djursjukdomar. Om djurskyddsskäl kräver det, är den som utövar veterinäryrket trots sekretessbestämmelserna skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd (693/2023) utan dröjsmål anmäla fall som han eller hon behandlar och anmäla iakttagelser som gjorts i samband med behandlingen i fråga om förvaringsutrymmen för djur samt lämna de upplysningar som är nödvändiga för att fallet ska kunna utredas.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla sådana defekter och sjukdomar som utövaren diagnostiserat hos hundar och som begränsar djurets användning för avel samt på begäran av myndigheten lämna nödvändiga ytterligare uppgifter om saken. Anmälan ska göras genom att använda informationssystemet för djurregistret enligt lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

Vad som föreskrivs i 3 mom. gäller också defekter och sjukdomar som begränsar användningen av katter för avel.

De anmälda uppgifter som avses i 3 och 4 mom. är offentliga. I fråga om sekretessgrunderna för andra uppgifter som anmälts med stöd av denna paragraf tillämpas 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Närmare bestämmelser om de defekter och sjukdomar beträffande vilka anmälan enligt 3 och 4 mom. ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom får närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas när anmälas görs utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 12 § 4 mom. träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 12 § 3 mom. tillämpas dock först från och med den 1 januari 2028.

Helsingfors den 10 oktober 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

1.

Lag

om ändring av lagen om djurvälstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djurvälstånd (693/2023) 5 § 1 mom. 16 punkten, 78 § samt 114 §,
och
fogas till lagen en ny 118 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

16) *permanent djurutställning* en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak andra djur än sådana som tillhör vilda djurarter hålls för att förevisas för allmänheten och där det förevisade antalet vilda djur eller djurarter är litet och djuren inte tillhör djurarter som är särskilt viktiga med avseende på naturskyddsvärdet, dock inte en husdjursgård,

16) *permanent djurutställning* en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak andra djur än sådana som tillhör vilda djurarter hålls för att förevisas för allmänheten eller där det förevisade antalet vilda djurarter eller djur *som tillhör vilda djurarter* är litet och djuren inte tillhör djurarter som är särskilt viktiga med avseende på naturskyddsvärdet, dock inte en husdjursgård,

78 §

78 §

Inspektion och provtagning

Inspektion och provtagning

Tillsynsmyndigheten har rätt att utföra inspektion, om det finns anledning att misstänka att ett djur hålls eller behandlas i strid med bestämmelserna om djurvälstånd. Bestämmelser om offentlig kontroll och om andra offentlig åtgärder som gäller inspektion och provtagning ingår också i artiklarna 9–15 i kontrollförordningen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att utföra inspektion, om det finns anledning att misstänka att ett djur hålls eller behandlas i strid med bestämmelserna om djurvälstånd.

Även utan misstanke har tillsynsmyndigheten rätt att utföra inspektion

Även utan misstanke har tillsynsmyndigheten rätt att utföra inspektion

Gällande lydelse

- 1) vid djurparker,
- 2) vid permanenta djurutställningar och husdjursgårdar,
- 3) vid cirkusar,
- 4) vid ambulerande djurutställningar,
- 5) vid djurtävlingar,
- 6) vid djurutställningar och på platser där djur annars förevisas för publik eller används i föreställningar eller uppvisningar,
- 7) på platser där vilda djurarter föds upp i hägn i viltvårds- eller produktionssyfte,
- 8) på platser där sällskaps- och hobbydjur hålls yrkesmässigt eller annars storskaligt på det sätt som avses i 60 §,
- 9) på platser där vilda djur vårdas på det sätt som avses i 61 §,
- 10) på platser där i 67 § avsedd verksamhet som anknyter till avlivning av djur bedrivs,
- 11) på gränsövergångsställen, gränskontrollstationer, utförelseställen och införelseställen,
- 12) i utrymmen avsedda för djur i slakterier, inrättningar för vilthantering och anläggningar som finns i anslutning till slakterierna eller inrättningarna samt i renslakterier och anläggningar som finns i anslutning till dem,
- 13) på verksamhetsutövarens begäran,
- 14) för att övervaka att djurhållningsförbud som meddelats med stöd av 17 kap. 23 § i strafflagen (39/1889) iakttas.

Livsmedelsverket får förordna att regionförvaltningsverket ska utföra en inspektion eller inspektioner för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd eller för fullgörande av skyldigheter enligt ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller då EU-lagstiftning förutsätter detta. Regionförvaltningsverket kan besluta om motsvarande inspektioner även i sin egen tillsyn eller förordna tjänsteveterinärer att utföra inspektioner.

Den som utför en inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen som utförandet av

Föreslagen lydelse

- 1) vid djurparker,
- 2) vid permanenta djurutställningar och husdjursgårdar,
- 3) vid cirkusar,
- 4) vid ambulerande djurutställningar,
- 5) vid djurtävlingar,
- 6) vid djurutställningar och på platser där djur annars förevisas för publik eller används i föreställningar eller uppvisningar,
- 7) på platser där vilda djurarter föds upp i hägn i viltvårds- eller produktionssyfte,
- 8) på platser där sällskaps- och hobbydjur hålls yrkesmässigt eller annars storskaligt på det sätt som avses i 60 §,
- 9) på platser där vilda djur vårdas på det sätt som avses i 61 §,
- 10) på platser där i 67 § avsedd verksamhet som anknyter till avlivning av djur bedrivs,
- 11) på gränsövergångsställen, gränskontrollstationer, utförelseställen och införelseställen,
- 12) i utrymmen avsedda för djur i slakterier, inrättningar för vilthantering och anläggningar som finns i anslutning till slakterierna eller inrättningarna samt i renslakterier och anläggningar som finns i anslutning till dem,
- 13) på verksamhetsutövarens begäran,
- 14) för att övervaka att djurhållningsförbud som meddelats med stöd av 17 kap. 23 § i strafflagen (39/1889) iakttas.

Bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som gäller inspektioner och provtagning finns i artiklarna 9–15 i kontrollförordningen.

Livsmedelsverket får förordna att regionförvaltningsverket ska utföra en inspektion eller inspektioner för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd eller för fullgörande av skyldigheter enligt ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller då EU-lagstiftning förutsätter detta. Regionförvaltningsverket kan besluta om motsvarande inspektioner även i sin egen tillsyn eller förordna tjänsteveterinärer att utföra inspektioner.

Den som utför en inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen som utförandet av

Gällande lydelse

inspektionen förutsätter och att avgiftsfritt ta de prov som behövs för tillsynen samt spela in ljud och bild. Denne har rätt att inspektera djuren, djurhållningsplatsen och andra utrymmen i anslutning till djurhållningen, föda, dryck, utrustning och redskap för djuret samt information och handlingar som gäller djurhållningen liksom övriga omständigheter av betydelse för tillsynen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion och provtagning utföras endast om det är nödvändigt för utredande av de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att de bestämmelser om djurvälstånd som gäller behandling, skötsel eller djurhållningsplatser på ett väsentligt eller allvarligt sätt har överträtts eller överträds på ett sätt som är straffbart enligt lag. Inspektion får utföras endast av en myndighet.

114 §

Avgifter som ska tas ut

Avgifter för offentlig kontroll som statliga myndigheter utfört med stöd av denna lag tas ut i enlighet med de grunder som föreskrivs i kontrollförordningen och lagen om grunderna för avgifter till staten.

Regionförvaltningsverket bestämmer avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och denna lag som utövas av kommunalveterinären och *den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen* och för deras övriga prestationer och tar ut avgifterna till staten. Bestämmelser om avgiftsbelagda prestationer och avgiftsbeloppet finns i lagen om grunderna för avgifter till staten. Bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid faktureringen av prestationer av kommunalveterinären och den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Föreslagen lydelse

inspektionen förutsätter och att avgiftsfritt ta de prov som behövs för tillsynen samt spela in ljud och bild. Denne har rätt att inspektera djuren, djurhållningsplatsen och andra utrymmen i anslutning till djurhållningen, föda, dryck, utrustning och redskap för djuret samt information och handlingar som gäller djurhållningen liksom övriga omständigheter av betydelse för tillsynen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion och provtagning utföras endast om det är nödvändigt för utredande av de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att de bestämmelser om djurvälstånd som gäller behandling, skötsel eller djurhållningsplatser på ett väsentligt eller allvarligt sätt har överträtts eller överträds på ett sätt som är straffbart enligt lag. Inspektion får utföras endast av en myndighet.

114 §

Avgifter som ska tas ut

Avgifter för offentlig kontroll som statliga myndigheter utfört med stöd av denna lag tas ut i enlighet med de grunder som föreskrivs i kontrollförordningen och lagen om grunderna för avgifter till staten.

Regionförvaltningsverket bestämmer avgifterna för den tillsyn över efterlevnaden av Europeiska unionens lagstiftning och denna lag som utövas av kommunalveterinären och för kommunalveterinärens övriga prestationer och tar ut avgifterna till staten. Bestämmelser om *storleken på avgifterna för kommunalveterinärens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om allmänna principer och andra grunder för statliga myndigheters avgiftsbelagda prestationer och avgifternas storlek*. Bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid faktureringen av kommunalveterinärens prestationer utfärdas

Gällande lydelse

Bestämmelser om myndighetens skyldighet att ta ut avgift för extra tillsynsåtgärder för bristande efterlevnad av bestämmelserna finns i artikel 79.2 c i kontrollförordningen. Tillsynsmyndigheten tar också ut en avgift för tillsynsåtgärder som gäller brister eller missförhållanden som konstaterats i verksamhet som avses i 50, 57, 58, 60 och 61 § i denna lag samt en avgift för tillsynsåtgärder som gäller annan djurhållning, om det vid tillsynen över annan djurhållning konstateras att ett förläggande eller ett förbud inte har iakttagits.

Föreslagen lydelse

också genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Avgifter för offentlig kontroll som den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen utfört med stöd av denna lag tas ut i enlighet med de grunder som föreskrivs i kontrollförordningen. Kommunen tar ut avgift enligt en av kommunen godkänd taxa för den tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd som utövas av den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen. Kommunen ska bestämma avgifterna så att deras storlek högst motsvarar kostnaderna för åtgärden, om inte något annat följer av kontrollförordningen.

Bestämmelser om myndighetens skyldighet att ta ut avgift för extra tillsynsåtgärder för bristande efterlevnad av bestämmelserna finns i artikel 79.2 c i kontrollförordningen. Tillsynsmyndigheten tar också ut en avgift för tillsynsåtgärder som gäller brister eller missförhållanden som konstaterats i verksamhet som avses i 50, 57, 58, 60 och 61 § i denna lag samt en avgift för tillsynsåtgärder som gäller annan djurhållning, om det vid tillsynen över annan djurhållning konstateras att ett förläggande eller ett förbud inte har iakttagits.

118 a §

Skadestånd

Bestämmelser om skadeståndsansvaret vid skada som vållats vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd finns i skadeståndslagen. För skada som kommunalveterinären eller en tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen har vållat vid tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om djurvälstånd ansvarar dock staten i stället för kommunen. På staten tillämpas då vad som i 3 kap. i skadeståndslagen föreskrivs om kommunens skadeståndsansvar vid skada som vållats av en kommunal tjänsteinnehavare och vad som i 4 kap. 3 § och 6 kap. 2 § i den lagen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

föreskrivs om den ansvarige enligt 3 kap. i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om utövning av veterinäryrket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) 12 §, sådan den lyder i lag 694/2023,
som följer:

Gällande lydelse

12 §

Anmälnings- och upplysningskyldighet

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att lämna sådana av Livsmedelsverket infordrade statistiska uppgifter om de sjukdomsfall han eller hon behandlat som föreskrivs i denna lag och som behövs för andra veterinärmedicinska myndighetsuppgifter samt lämna sådana av Livsmedelsverket eller regionförvaltningsverket infordrade utredningar och förklaringar som gäller sjukdomsfall eller annars har anknytning till utövningen av veterinäryrket och som är nödvändiga för ovannämnda myndighetsuppgifter. En legitimerad veterinär som utövar veterinäryrket är dessutom skyldig att underrätta Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket om sin boningsort och adress samt om förändringar i fråga om dem.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket utan dröjsmål anmäla sådana uppgifter som han eller hon fått i sin yrkesutövning vilka är nödvändiga för förhindrande av spridningen av i lagen om djursjukdomar (76/2021) avsedda förtecknade djursjukdomar, nya sjukdomar, andra djursjukdomar som ska bekämpas och djursjukdomar som ska övervakas samt att göra anmälan om djur som han eller hon i sin yrkesutövning upptäcker eller misstänker att ha förts in i Finland i strid med de införselkrav som gäller bekämpningen av djursjukdomar.

Föreslagen lydelse

12 §

Anmälnings- och upplysningskyldighet

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att lämna sådana av Livsmedelsverket infordrade statistiska uppgifter om de sjukdomsfall han eller hon behandlat som föreskrivs i denna lag och som behövs för andra veterinärmedicinska myndighetsuppgifter samt lämna sådana av Livsmedelsverket eller regionförvaltningsverket infordrade utredningar och förklaringar som gäller sjukdomsfall eller annars har anknytning till utövningen av veterinäryrket och som är nödvändiga för ovannämnda myndighetsuppgifter. En legitimerad veterinär som utövar veterinäryrket är dessutom skyldig att underrätta Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket om sin boningsort och adress samt om förändringar i fråga om dem.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket utan dröjsmål anmäla sådana uppgifter som han eller hon fått i sin yrkesutövning vilka är nödvändiga för förhindrande av spridningen av i lagen om djursjukdomar (76/2021) avsedda förtecknade djursjukdomar, nya sjukdomar, andra djursjukdomar som ska bekämpas och djursjukdomar som ska övervakas samt att göra anmälan om djur som han eller hon i sin yrkesutövning upptäcker eller misstänker att ha förts in i Finland i strid med de införselkrav som gäller bekämpningen av djursjukdomar.

Gällande lydelse

Om djurskyddsskäl kräver det, är den som utövar veterinäryrket trots sekretessbestämmelserna skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd (693/2023) utan dröjsmål anmäla fall som han eller hon behandlar och anmäla iakttagelser som gjorts i samband med behandlingen i fråga om förvaringsutrymmen för djur samt lämna de upplysningar som är nödvändiga för att fallet ska kunna utredas.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla sådana men och sjukdomar som utövaren diagnostiserat hos hundar och katter och som begränsar djurets användning för avel samt på begäran av myndigheten lämna nödvändiga ytterligare uppgifter om saken. Anmälan ska göras genom att använda informationssystemet för djurregistret enligt lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

De anmälda uppgifter som avses i 3 mom. är offentliga. I fråga om sekretessgrunderna för andra uppgifter som anmäls med stöd av denna paragraf tillämpas 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Närmare bestämmelser om de men och sjukdomar beträffande vilka anmälan enligt 3 mom. ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom får närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas när anmälan görs utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

Om djurskyddsskäl kräver det, är den som utövar veterinäryrket trots sekretessbestämmelserna skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd (693/2023) utan dröjsmål anmäla fall som han eller hon behandlar och anmäla iakttagelser som gjorts i samband med behandlingen i fråga om förvaringsutrymmen för djur samt lämna de upplysningar som är nödvändiga för att fallet ska kunna utredas.

Trots sekretessbestämmelserna är en utövare av veterinäryrket skyldig att till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla sådana defekter och sjukdomar som utövaren diagnostiserat hos hundar och som begränsar djurets användning för avel samt på begäran av myndigheten lämna nödvändiga ytterligare uppgifter om saken. Anmälan ska göras genom att använda informationssystemet för djurregistret enligt lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

Vad som föreskrivs i 3 mom. gäller också defekter och sjukdomar som begränsar användningen av katter för avel.

De anmälda uppgifter som avses i 3 och 4 mom. är offentliga. I fråga om sekretessgrunderna för andra uppgifter som anmäls med stöd av denna paragraf tillämpas 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Närmare bestämmelser om de defekter och sjukdomar beträffande vilka anmälan enligt 3 och 4 mom. ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom får närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas när anmälan görs utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 12 § 4 mom. träder i kraft vid en tidpunkt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 12 § 3 mom. tillämpas dock först från och med den 1 januari 2028..